

Editorial: O sdílení a společném (po)kroku

Toto číslo *Pedagogické orientace*, ačkoliv není monotematicky zaměřeno, se nese v duchu sdílení, které vede ke společným krokům a pokrokům. Jak píše tyto řádky, z rádia se ozývá píseň *We are the champions*. Věřím tomu, že ačkoliv některé sdílení v rámci tohoto čísla může být bolestné a nepříjemné, povede k tomu, abychom se přiblížili o něco více k tomu být opravdovými šampiony pro ty, pro které jsme se na svou profesní dráhu vydali (děti, žáci, studenti, učitelé, učitelé učitelů, ...).

První dva texty v tomto čísle sdílí zahraniční zkušenosti, které mohou obohatit českou praxi o cenné informace. Michal Lupač se dívá na kurikulum tělesné výchovy v Anglii a srovnává ho s kurikulem v České republice. V závěru konstatuje, že se kurikula potýkají s podobnými problémy, ačkoliv se od sebe obsahově liší – vnitřní koherence očekávaných výstupů, učiva a cílů by v obou případech zasloužila větší pozornost.

Inspirativní je také text Kateřiny Juklové a kolegů, především pro praxi vysokých škol. Pojednává o celosvětově používaném dotazníku k hodnocení výuky studenty vysokých škol. Text velmi extenzivně představuje jak samotný nástroj, tak výzkumy, které ho využívaly. V českém prostředí, přinejmenším na naší domovské univerzitě, je otázka studentského hodnocení výuky žhavyým tématem. Toto hodnocení je pravidelně prováděno, nicméně je otázkou, nakolik jsou současně používané nástroje pro jeho sběr vhodné a nakolik inspirují studenty k účasti na hodnocení.

Ve třetí studii se jedná o sdílení jiného typu. Jitka Sedláčková a Edit H. Kontra popisují zkušenosti hluchých a nedoslýchavých studentů s učením se cizích jazyků. Čtyři studenti vysokých škol sdíleli svoje příběhy, a tím umožnili autorkám a jejich čtenářům zamyslet se nad tím, jakým překážkám respondenti čelí, a nad tím, jak výuku vnímají. Studie má potenciál pomoci učitelům zorientovat se v této problematice a pochopit, co je pro tuto skupinu studentů důležité.

Zbytek tohoto čísla je věnován sdílení „akademickému“ – recenzím na publikované texty. Ačkoliv se může z jiných čísel *Pedagogické orientace* zdát, že „malé žánry“ (recenze, zprávy) jsou na ústupu, toto vydání ukazuje opak. Sešly se nám čtyři texty věnované dvěma nedávno publikovaným knihám a jedna „recenze na dílo“.

První tři texty jsou věnovány publikaci *Transdisciplinární didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory*. Je v nich patrné ono sdílení, o kterém je tento úvodník a o kterém je celá recenzovaná kniha. Ondřej Hník a Michal Černý nezávisle na sobě napsali dvě recenze na stejnou publikaci, ve kterých vstupují do dialogu s autory nad myšlenkami, které kniha přináší. Obě recenze přináší jak praktické, tak filozofické náhledy na text, který je sám o sobě „filozoficky praktický“. Autoři tuto výzvu k dialogu přijímají a na dalších stranách doplňují autory recenzí (především v reakci na recenzi Michala Černého) dalším zamyšlením a vysvětlením některých bodů.

Následujícím textem v pořadí je recenze Zuzany Petrové na knihu *Didaktika předškolního vzdělávání*. Tentokrát monologicky, tedy klasicky recenzně, shrnuje obsah publikace a dává podněty k zamyšlení, které by mohly vést k dalším krokům a pokrokům na poli didaktiky předškolního vzdělávání a souvisejících publikací.

Posledním textem v tomto vydání je netradiční „recenze na dílo“. Petr Soukup se zde zabývá několika knihami a články publikovanými v minulých letech a otevírá otázku, nakolik je podobnost mezi texty jednoho autora přípustná a přínosná odborné komunitě. Zároveň s tím ale klade také otázku, kdo tuto podobnost posuzuje a kdo jí může předcházet. Jaká je role autora, recenzentů, redakcí časopisů a vydavatelství, národních institucí (RIV), ale také čtenářské obce samotné. Redakci *Pedagogické orientace* se bohužel přes vynaloženou snahu nepodařilo zajistit dialogičnost této diskuse, a vyzývá proto čtenáře, aby dialog s autorem vedli sami v sobě, případně i veřejně na stránkách našeho časopisu nebo jiných periodik/publikačních platform. Zároveň vyzýváme čtenáře k respektu k zúčastněným stranám, ohledu ke kontextu vzniku této recenzní stati i vzniku recenzovaných publikací a k lidskému přístupu. Petr Soukup otevírá otázky, které se týkají každého z nás.

Věřím, že toto poslední zmíněné sdílení je to nejbolestivější a nejnepříjemnější. Ale zároveň nutné, abychom jako společenství myslí, jako odborná komunita, mohli reflektovat vlastní praxi a společně tak vykročit a pokročit dále. Nezapomeňme, *We are the champions* – i když nás to stojí velké úsilí.

Eva Minaříková